

ЗОНИ ВИСОКИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЄС ТА УКРАЇНИ

В основі змін, які відбуваються сьогодні у міжнародній економіці, лежить інноваційний фактор. Його поява зумовила диверсифікацію технологічного способу виробництва, виникнення НІС, формування нової інноваційної політики.

Утворений США, Японією, ЄС “інноваційний анклав” – зразок монополізації макротехнологій. В технологічному просторі на кінець ХХ ст. лідерство утримували США, друге місце займала Японія. ЄС був замикаючою ланкою тріади. Прагнення Євросоюзу зміцнити свої позиції на світовому ринку наукомісткої продукції активізувало формування в політиці Співдружності інноваційного механізму створення, дифузії та абсорбування інновацій.

Регіональна інноваційно-промислова та науково-технічна політика сформована відповідно до прийнятого ЄС “Плану розвитку міжнародної інфраструктури інновацій і передачі технологій”. Вона зорієнтована на стимулювання структурних змін в економіці, покращення регіонального інноваційного підприємницького середовища, розвитку інфраструктури інновацій, передачу технологій і надання консультативних послуг.

Теоретичною основою для вирішення цих орієнтирів стала концепція Ф.Перро “полюсів росту”, відповідно до якої розвиток периферійних районів відбувається навколо осередків або полюсів росту. Такими полюсами, генераторами нових

технологій є зони високих технологій (ЗВТ) – науково-виробничі територіальні та багатофункціональні комплекси: технопарки, бізнес-інкубатори, інноваційні центри, технополіси.

Практичне злиття науки і бізнесу вперше було продемонстровано Ф. Терманом, який у 1951 р. створив на базі Стенфордського університету перший у світі науковий парк, який дав життя Силіконовій Долині і став цитаделлю комп’ютерної революції [1].

Загальними цілями ЗВТ у структурі національних та світових господарств є: перетворення відкриттів та винаходів у технології та перетворення технологій у комерційний продукт;

залучення іноземних інвестицій;
підвищення технологічного рівня;
зростання зайнятості населення;

стимулювання промислового експорту та отримання валютних коштів;
перетворення зон у полігони з апробації нових методів господарювання, полюси зростання національного господарства [4];

становлення і розвиток наукомістких підприємств малого та середнього бізнесу з високою інноваційною спроможністю;

реалізація регіональної інноваційної політики, спрямованої на технологічне переоснащення регіональних виробництв на базі новітніх технологій;

встановлення тісних взаємовідносин та посилення співробітництва між вузами, науковими центрами та промисловістю [2].

Питанням узагальнення світового

досвіду формування зон високих технологій присвятили свої наукові статті В.Денисюк, С.Зангєєва, С.Кортов, Нгуєн Тхі Хань, І.Рудакова, С.Філін. Проблеми регіонально-інноваційного розвитку у форматі ЄС підняті в дослідженнях Н.Колдаєвої та Н.Чухрай. Фінансування інноваційних структур розглядається у публікаціях М.Шарко та О.Пампури. Досвід формування та перспективи розвитку технологічних парків в Україні досліджують Н.Гончарова, М.Гончаренко, Б.Гриньов, В.Гусєв, М.Ільченко, В.Семиноженко.

Актуальність зазначеної теми полягає в тому, що в основі ЗВТ закладена концепція випереджального розвитку. Її реалізація пов'язана з інноваційною діяльністю, яка є не тільки візитною карткою інноваційного типу розвитку суспільства, а ключем до розв'язування проблем економічного, політичного та соціокультурного характеру. Оскільки Україна прагне інтеграції в ЄС, то варто у процесі формування вітчизняної інноваційної інфраструктури врахувати досвід європейських країн.

Мета статті:

дослідження місця ЗВТ в системі інноваційного розвитку національних економік деяких країн-членів ЄС;

проведення аналізу ефективності територіальних науково-промислових комплексів для розвитку економіки інноваційного типу у форматі ЄС та України;

розроблення рекомендацій щодо формування інноваційної інфраструктури у вітчизняній економіці.

Початок формування інноваційної економіки у Західній Європі припадає на 60-ті роки ХХ ст., період орієнтації на високі технології та інтелектуальний капітал. Нові форми управління виробництвом і технікою продукування

знань – технологічні парки – появились у 70-х роках.

Головна ідея створення технологічних парків зводилася до комплексної організації наукомісткого виробництва і максимального сприяння виникненню та запровадженню нових технологій [5]. В Україні функціонування технологічних парків розпочалося лише у 1999 р. Законодавчою базою для них був Закон України “Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків” від 16.07.1999 р. №991. Порівняльний аналіз (див. таблицю) дає право стверджувати, що промислово розвинені країни під технопарками розуміють складові інноваційної моделі національної економіки, каталізатор розвитку окремих регіонів, фактор соціально-економічного піднесення окремих територій, важливий засіб підвищення конкурентоспроможності, оновлення технологічних циклів виробництва, центри міжнародного співробітництва.

У моделі технопарку України основними векторами діяльності визначено:

виконання інвестиційних та інноваційних проектів;

упровадження наукомістких розробок, високих технологій;

випуск конкурентоспроможної на світових ринках продукції.

За інноваційною інфраструктурою країн-членів ЄС закріплена територія. Наприклад, науковий парк Кембриджського університету (Великобританія) створений на землі Трінті коледжу. Там розміщено близько 80 компаній, діяльність яких відбувається за широким спектром високих технологій. На території Бьорчвурдського наукового парку працює 32 компанії, з них 17 іноземних, у тому числі 16 – зі штаб-квартирою у США. Площа наукового парку Франції “Софія – Антиполіс” складає 2,3 тис. га

регіону Приморські Альпи. Тут державного і приватного сектора, зосереджено майже 1200 організацій, які включаючи іноземні фірми належать наукомісткому бізнесу

Таблиця. Технологічні парки [2]

Характеристики	Узагальнені моделі технопарку (ТП) (за світовою практикою) [1, 4, 5]	Моделі технологічного парку (ТЛП) (згідно із законодавством України)
1	2	3
Правова основа для утворення ТП, ТЛП	Статутні документи технопарку	Законодавчий акт і статутні документи технологічного парку
Визначення моделі технопарку та цілей його діяльності	Технопарк - організація з правами юридичної особи, яка має тісні функціональні зв'язки з одним і (або) з кількома дослідницькими центрами та інститутами, університетами (вузами), промисловими підприємствами, місцевими органами влади і яка формує в регіоні (галузі) своєї діяльності інноваційне середовище з метою розвитку наукомісткого підприємництва шляхом створення матеріально-технічної, фінансової, інформаційної та соціально-культурної бази для становлення, розвитку, підтримки та підготовки до самостійної діяльності малих та середніх інноваційних підприємств, прискореного виробничого освоєння наукових знань та трансферу наукомістких технологій, прискорення випуску інноваційної продукції на ринок [4]	Технологічний парк - юридична особа або об'єднання на підставі договору про спільну діяльність юридичних осіб (учасників), головною метою яких є діяльність щодо виконання інвестиційних та інноваційних проектів, виробничого впровадження наукомістких розробок, високих технологій та конкурентоспроможної на світових ринках продукції [3]
Організаційно-правова форма ТП	Переважно корпоративна організаційно-правова форма господарського товариства з правами юридичної особи	Вид А - за будь-якою організаційно-правовою формою юридичної особи. Вид Б - на підставі договору про спільну діяльність, що згідно із Цивільним кодексом України не передбачає утворення юридичної особи
Склад засновників	Стратегічний засновник або базова організація, якими виступають ВНЗ, наукова організація, широко відомі своїми науково-технічними	Стратегічний засновник або базова організація, якими виступають наукова організація, ВНЗ, науково-виробнича організація,

	здобутками, серед інших засновників можуть бути фінансово-кредитні установи, органи місцевої влади, агентство регіонального розвитку	широко відомі своїми науково-технічними здобутками, серед інших засновників - науково-виробничі та високотехнологічні підприємства
--	--	--

Закінчення таблиці

1	2	3
Учасники технопарку	Переважно науково-виробничі підприємства малого та середнього бізнесу	Підприємства-виконавці інноваційно-інвестиційних проектів за пріоритетними напрямками діяльності ТЛП, включаючи підприємства малого та середнього бізнесу, але без надання останнім якихось переваг
Партнери парку	Сектор банківських та небанківських фінансово-кредитних установ, промислові корпорації, консалтингові та інжинірингові фірми	Зв'язок технологічних парків із сектором фінансово-кредитних установ залишається нерозвиненим
Визначальні ознаки	Територіальний характер технопарку, що зумовлює локалізацію його учасників на площах (орендованих) стратегічного засновника або на найближчій відстані від нього; наявність інноваційного бізнес-інкубатора як базового елемента технопарку	Функціональний характер діяльності технологічного парку, що не потребує визначеної його території та локалізації розміщення його учасників саме на цій території
Керівні органи	Адміністративний структурний підрозділ (центр) ТП, колегіальні органи як рада ТП, правління ТП тощо	Спеціально утворений адміністративний центр як юридична особа у формі господарського товариства, колегіальні органи ТЛП як науково-технічна рада ТЛП тощо
Державна підтримка	Звільнення учасників ТП від певних місцевих податків, залучення учасників ТП до виконання державних цільових програм, розміщення державного замовлення на продукцію ТП	Запровадження спеціального правового пільгового режиму оподаткування, митного та валютного регулювання для виконавців проектів, зареєстрованих у технологічному парку
Державне управління (адміністрування)	Виявляється опосередковано через контроль реалізації державної підтримки ТП, участь представників органів місцевої влади в колегіальних дорадчих та спостережних органах ТП	Безпосереднє державне регулювання інноваційних процесів у ТЛП шляхом: визначення пріоритетних напрямів діяльності ТЛП; прийняття рішень

		уповноваженими органами державного управління щодо запровадження спеціального правового режиму ТЛП для виконання проектів, відібраних за результатами їх експертиз
--	--	--

Українські технопарки за напрямом своєї діяльності різнопрофільні і не прив'язані до певних територій. Відповідно до розробленої моделі в Україні

діють вісім технологічних парків: “Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка” (на базі Інституту фізики напівпровідників НАНУ, 1999 р., м. Київ), “Інститут електрозварювання ім. Є.О.Патона” (1999 р., м. Київ), “Інститут монокристалів” (1999 р., м. Харків), “Вуглемаш” (2001 р., м. Донецьк), “Інститут технічної теплофізики” (2002 р., м. Київ), НТУУ “Київська політехніка” (2002 р., м. Київ), “Інтелектуальні інформаційні технології” (2002 р., м. Київ), “Укрінфотех” (2002 р., м. Київ). У рамках діяльності цих технопарків реалізуються 64 інноваційних та 9 інвестиційних проектів [4]. Передбачається випуск наукоємної продукції на суму понад 5,5 млрд. грн. за 15 років.

Державне фінансування науки та наукового обслуговування у бюджеті ЄС становить не менше 3% ВВП [4], в Україні – 0,35% ВВП. У розрізі країн-членів ЄС фінансова підтримка наукових та технологічних парків з боку держави складає: Великобританія – 62%, Німеччина – 78, Франція – 74, Нідерланди – близько 70, Бельгія – майже 100% [5].

Державне регулювання діяльності технологічних парків у ЄС здійснюється опосередковано. В Україні держава безпосередньо регулює інноваційну діяльність у цих структурах.

Технопарки широко пропагують міжнародне співробітництво. Так, фізичний факультет Кембриджського університету організував з японською фірмою “Toshiba” спільне підприємство в області використання ефектів квантової фізики з метою створення технологій XXI ст. Активно співпрацює французький технопарк “Софія – Антиполіс” з комп’ютерною фірмою США “Nest”.

Український технопарк “Напівпровідникові технології” підтримує зв’язки з компаніями Німеччини, Ізраїлю, США, про що свідчить виконання ним експортних контрактів на розробку та постачання компаніям цих країн трьох проектів “Плазмон – 8РК – 47”, оптичного приладу та партії кристалів оптичного германію.

Технопарки ЄС формують на своїй території базу для розвитку інновацій. Науковий парк Кембриджського університету сприяє зміцненню взаємовідносин університетів з наукомістким сектором промисловості на основі широкого обміну ідеями, заохочує створення нових наукомістких фірм, формує вигідні університетські канали зворотного технічного і фінансового зв’язку, поширює нові технології, підвищує рівень зайнятості висококваліфікованих фахівців, сприяє розвитку наукомісткого бізнесу, створює матеріальні і духовні блага шляхом комерціалізації нових ідей. Відомий не тільки у Великобританії, але і за її межами Бьорчвурдський науковий парк працює у сфе-

рі комп'ютерної індустрії, електронного обладнання, обслуговування атомної промисловості. Сьогодні спектр їх діяльності диверсифікований пошуком шляхів підвищення технологічного потенціалу країни, її конкурентоспроможності в даній галузі економіки.

Інноваційна діяльність французького наукового парку “Софія – Антиполіс” направлена на розвиток інформаційних технологій та телекомунікацій. Серцевиною наукового парку є Національний інститут інформатики та автоматизації INRIA та підрозділи деяких національних науково-дослідних інститутів. Виконання замовлень промисловості здійснюється через контракти, партнерські угоди, шляхом створення інноваційних підприємств. Французьке національне агентство з упровадження винаходів та сприяння науковим дослідженням (ANVAR) компенсує малим і середнім підприємствам до 35% витрат із закупівлі та освоєння нової техніки, а також покриває до 50% витрат невеликих фірм на НДДКР, що пов'язані з розробкою нових продуктів і технологій. Таким чином, “Софія – Антиполіс” – це успішний проект узгоджених зусиль федеральної і регіональної влади із сприяння технологічного розвитку регіону Приморські Альпи.

За підсумками 2003 р. загальний обсяг інноваційної продукції, виробленої технопарками України, склав 481868,9 тис. грн. Понад 64% цього об'єму – внесок технопарку “Інститут електрозварювання ім. Є.О.Патона”, 34% - “Інституту монокристалів”. Технопарк “Київська політехніка” разом із фірмою “Антарес” розробив новітню технологію отримання титану та титаномістких матеріалів, на які існує попит у світі. Загалом, в базі даних технопарку понад 200 наукових розробок.

До переліку інноваційної продукції, що виробляється в технопарку “Інститут монокристалів”, входять медичні томографічні гамма-камери, оцинтиляційні детектори для приладів радіаційних вимірювань і медичного обладнання, вироби промислової електроніки, особливо чисті хімічні речовини та матеріали, сучасні функціональні матеріали й вироби з них, а також прилади та устаткування на їх основі для потреб медицини, біотехнології, агропромислового комплексу, приладобудування, хімічної промисловості, інформаційних технологій. Ним розроблено і впроваджено у виробництво нову унікальну технологію вирощування великих монокристалів сапфіру, що дозволило у 2002 р. розпочати випуск цієї продукції [5].

Технопарк “Вуглемаш” розробив конвеєр КСД-28 нового технічного рівня для лав довжиною 350 м. Це перший в Україні конвеєр продуктивністю 1000 т/год., який може забезпечити потужність 10 тис. т за добу. В рамках технопарку створюються прохідницькі комбайни і комплекси. Цей проект відповідає світовим досягненням і не має аналогів в Україні. Технопарк “Інститут електрозварювання ім. Є.О.Патона” разом з підприємством ВАТ “Каховський завод електрозварювального устаткування” й Інженерний центр зварювання тиском, що входить до складу ІЕЗ, працює над проектом створення нових технологій контактного зварювання, випуску сучасних машин та устаткування для контактного, дугового і плазмового зварювання, в тому числі для зварювання залізничних рейок та хрестовин.

У цілому з моменту свого створення дотепер технопарки України виробили інноваційну продукцію на суму 1 млрд. 382 млн. 396 тис. грн. В

інноваційних та інвестиційних проектах, які реалізуються в рамках технопарків, задіяно понад 23 тис. працівників [5]. До державного та місцевих бюджетів, державних цільових фондів технопарками сплачено 157861 тис. грн. Ними вироблено 56 видів конкурентоспроможної інноваційної продукції.

Трансфер технологій – вектор діяльності ЗВТ. У Франції трансфер технологій здійснюється у відповідності до Закону про інновації. Створена INRIA комерційна інноваційна структура TRANSFER сприяє доведенню наукової розробки до інноваційного продукту.

Великобританія має великий досвід трансферу технологій. Наприклад, Британська технологічна група (BTG) в результаті реорганізації підлеглої англійському уряду Національної корпорації сприяння дослідженням і розробкам, надає безкоштовно послуги науковому співтовариству з трансферу технологій. Університети Абердіна, Бірмінгема, Бредфорда, Брістоля, Кембриджа, Оксфорда, Единбурга, Манчестера, Ноттінгема, Лондона, політехнічні інститути Брістоля та Ліверпуля, Міністерство оборони, чисельні лабораторії, медичні шпиталі та інші організації користуються послугами BTG. Усі витрати на патентування покриваються за рахунок ліцензійних надходжень від успішних винаходів. BTG активно проникає в Японію, США, Індію. Питома вага ліцензійних надходжень від зарубіжних користувачів складає близько 70%.

При підтримці ЄС у 1984 р. була створена Європейська асоціація професіоналів у сфері трансферу технологій і сприяння інноваціям, що об'єднує більш як 480 організацій з 21 європейської країни. Головна її мета – допомагати розвитку професійних служб сприяння інноваціям. В асоціації

створена база даних на більш як 8 тис. організацій, що займаються сприянням інноваціям в Європі. Деякі види її діяльності фінансуються в рамках витрат на європейську стратегічну програму трансферу інновацій і технологій “SPRINT”.

В Україні створено центри трансферу технологій в системі Міністерства освіти і науки України.

У 80-х роках у західноєвропейських країнах виникли інноваційні центри. Їх діяльність була зорієнтована на задоволення потреб малих високотехнологічних підприємств. Найбільшого поширення інноваційні центри набули у Німеччині на землях Берліну, Рейн-Вестфалії, Баден-Вюртемберг. Створена єдина мережа інноваційних центрів сприяла співпраці з торговельними і промисловими палатами та банками регіону. Інфраструктура ЗВТ цих територій – це 3700 інноваційних підприємств, фірм, дослідних інститутів, інформаційних організацій, агентств із трансферу технологій. В країні розвивається мережа спеціалізованих інформаційно-консультативних центрів з питань науки і техніки, які обслуговують малі і середні інноваційні підприємства. Особлива увага приділяється створенню демонстраційних центрів із пріоритетних напрямів НТП. Вже функціонують демонстраційні центри з автоматизованого проектування і управління виробництвом, біотехнології та ін. Майже третина таких центрів є державними. Успішно працює на ринку інноваційного підприємництва Асоціація бізнес-інноваційних центрів (АБЦ).

Інноваційні центри можуть знаходитись у розпорядженні влади або входити у європейську мережу з базою у Брюсселі. Таким чином, об'єднуючи інноваційні центри різних країн, європейська мережа полегшує фірмам торгівлю технологіями в рамках ЄС.

В Україні на законодавчих засадах створено регіональні інноваційні центри у м. Києві, “Харківські технології” у м. Харкові, інноваційний центр “Броди” та Трускавецький центр оздоровлення у Львівській області. Однак відчутних результатів їх діяльність поки що не принесла.

Стрижнем державної інноваційної політики розвинених країн ЄС є програми розвитку і створення технополісів. Такий підхід сприяє перетворенню периферійних областей з відносно відсталою економікою у високорозвинені регіони.

Появу французьких технополісів пов’язують з політикою децентралізації, що призвела до відпливу наукових організацій у провінції. Прикладом такої території є “Зона наукових та технічних нововведень і виробництва” (ZIRST) у Греноблі, яку ще називають “французькою міні – Силіконовою Долиною”. В технополісі розміщені малі наукомісткі компанії, діяльність яких сконцентрована на розвиток робототехніки та автоматизації.

Високим науково-технологічним потенціалом у Франції володіє регіон Рона – Альпи з центром у м. Ліон. Там зосереджено виробництво тканин для технологічних цілей, біотехнологія, біомедицина, інформатика. У сфері науки та інноваційного бізнесу зайнято близько 25 тис. осіб. Щорічно INSA LYON заключає з промисловими підприємствами до 900 контрактів з упровадження наукових розробок у промисловість. Основні напрями співтовариства INSA пов’язані з транспортом, створенням нових матеріалів, будівництвом, автоматизацією виробничих процесів та мікроелектронікою, біотехнологією, навколишнім середовищем. Приватне дочірнє підприємство INSA VALOR

утворило в 1995 р. Центр інновацій, який працює у сфері інноваційного бізнесу.

У Німеччині ознаки технополісу має Карлсруе (територія федеральної землі Баден-Вюртемберг). На його території розміщений науково-освітній комплекс: найстаріший в Європі технічний університет (2100 дослідників, 270 професорів, 15000 студентів), політехнічний університет (220 дослідників, 140 професорів, 4400 студентів), політехнічний інститут (165 дослідників, 140 професорів, 4000 студентів) [3].

У Карлсруе створено 14 центрів трансферу технологій, центр професійної інформації, науково-дослідний центр, три інститути Товариства Фраунгофер, великий відсоток малих і середніх інноваційних підприємств. Основні напрями досліджень пов’язані з розробкою нових інформаційних технологій і мікросхем, дослідженнями в області охорони навколишнього середовища.

Аналіз інноваційної діяльності в деяких країнах ЄС показує, що вона зосереджена на обмеженій кількості територій з високою концентрацією науково-технічного потенціалу. Це міські райони з густою мережею підприємств і науково-дослідних інститутів, дослідних лабораторій, які тісно взаємодіють у розробці нових продуктів, технологічних процесів виробництва, сприяють розвитку економіки інноваційного типу.

Розглянута практика територіальної інтеграції науки і промисловості свідчить про те, що розвиток цього процесу поряд з історичними і національними особливостями має загальні риси:

близьке розміщення до “мізкових центрів”;

вигоди транспортування;

наявність сировинної бази, робочої сили і ринків збуту.

Ефективність територіальних науково-промислових комплексів для розвитку науково-технічного прогресу визначається тим, що в їх рамках досягається оптимальна концентрація фінансових, людських, “мізкових”, матеріальних ресурсів приватного і державного секторів, які забезпечують інтенсивне поширення і передачу науково-технічної інформації, а також взаємозабезпечення наукових і виробничих кадрів досвідом, полегшується координація між різними етапами інноваційного процесу.

Усі форми інфраструктури інноваційної сфери в Україні розвиваються повільно. Недостатнє запровадження апробованих у світі ринкових взаємовідносин між наукою та інноваційними структурами уповільнює формування в регіонах ЗВТ за пріоритетними напрямками розвитку. Недосконалість законодавства та нормативної бази послаблює основи державного регулювання інноваційної діяльності, фінансування науки та інноваційного розвитку відповідно до міжнародних стандартів.

Оскільки технопарки, інноваційні центри, бізнес-інкубатори та інші інноваційні структури, а також інноваційне підприємництво забезпечують сьогодні інноваційний шлях розвитку промисловості в Україні, варто спрямувати зусилля держави на утворення цілісної системи технопарків і, таким чином, активізувати інноваційну реструктуризацію національної економіки, забезпечити формування ЗВТ у найбільш економічно депресивних регіонах України. Для цього вважаємо за доцільне:

вивчити міжнародний досвід формування ЗВТ для використання його у створенні вітчизняних полюсів росту, формування інститутів підтримки інноваційного малого та середнього

бізнесу, венчурних фондів, трансферу технологій;

використати досвід регіональної політики ЄС з увпровадження інновацій з метою забезпечення самостійного соціально-економічного та інноваційного розвитку регіонів на основі використання високих технологій та поєднання інтересів пріоритетного розвитку регіонів і центру;

розробити програму створення інноваційних інфраструктур при провідних університетах регіонів, залучати студентів і молодих учених до науково-дослідних та конструкторських підрозділів технопарків;

спільно з вузами запровадити комплексну мережу технопаркових структур для активізації розвитку периферійних територій;

створити банки даних науково-інноваційного потенціалу регіонів, пріоритетів інноваційної діяльності, трансферу технологій;

запровадити програмно-цільовий підхід до фінансування технопарків в інтересах вирішення пріоритетних завдань соціально-економічного розвитку та національної безпеки України.

Науково-технічна співпраця та інтеграція України у світовий науково-технологічний простір – важливий чинник економічного зростання і збагачення науково-технологічного потенціалу держави. Тому, на нашу думку, є актуальним узагальнення досвіду Таврійського національного університету, Вінницького державного технічного університету, Українського державного хіміко-технологічного університету, Донецького національного університету в контексті міжнародного співробітництва створених ними інноваційних структур. Це буде сприяти:

виходу вітчизняної науково-технологічної продукції на світові ринки;

можливості доступу вчених України до міжнародних інноваційних проектів;

матеріалізації знань із формування територій з високою концентрацією науково-технологічного потенціалу, створення венчурних фондів, покращення режиму інвестиційно-інноваційної діяльності.

Література

1. Гончарова Н. Наука и инновационный бизнес // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – №12 (30).

2. Гуржій А., Гусев В., Гончаренко М. Перспективи розвитку системи технологічних парків в Україні // Вісник Національної академії державного управління. – 2003. – №4.

3. Колдаева Н. Территории высокой концентрации научно-техническо-

го потенциала и инновационного развития (европейский опыт) // Инновации. – 2001.- №4. <http://www.maginnov.ru>.

4. Нгуєн Тхі Хань. Зони високих технологій: світовий досвід та його використання у В'єтнамi // Економіка України. – 2004. – №1.

5. Семиноженко В. Технологічні парки України: перший досвід формування інноваційної економіки // Економіка України. – 2004. – №1.

6. Чухрай Н. Механізми інноваційних перетворень в країнах ЄС та можливості їх трансформації в економіку України // Економіка і прогнозування. – 2003. – №1.